

स्तये । -] - १७ [चारु गव्यम् K.] - १८ [मर्षत K. मर्षत J.] - १९ [द्वृतं K.] - २० [माशिषः सन्तु कामाः स्वाहा] - २२ । अप नः शोशुचदधम् ॥ ४१-५६ ॥ [२३. ३२ ॥ ५७ ॥ ३६. १७ - वनस्पतयः शान्तिः शान्तिरेव शान्तिः ॥ ५८ ॥] ॥ चतुरनुवाकेषु षट्पञ्चाशत् (23.) ॥ ॥

इति काण्वीयायां वाजसनेयसंहितायां पञ्चत्रिंशोऽध्यायः ॥ ३५ ॥ ॥

I. ऋचं वाचं प्रपद्ये मनो यजुः प्रपद्ये सामं प्राणं प्रपद्ये चक्षुः श्रोत्रं प्रपद्ये ।
वागोज्ञः सहोज्ञो मयि प्राणापानौ ॥ १ ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ पञ्चाध्यायी आथर्वणेन दधीचा दृष्टा दध्यङ् रु वाऽआथ-
र्वणा एतच्च शुक्रमेतं यज्ञं विदां चकारेति [१४. १. १. २०.] श्रुतेः । उग्रश्चेत्याग्निको
मन्त्रः [३१. ७. १७. ८६.] अग्निं हृदयेनेत्याद्यध्यायसमाप्तिपर्यन्तमाश्वमेधिकम् [३१. ८-
१३.] तद्धूयं वर्जयित्वा ॥ का° [अनुक्रमणायाम्] शान्तिकरणमाद्यन्तयोः । ऋचं वा-
चमित्यध्यायेन शान्तिकरणं कार्यम् स्वाध्याये मन्त्रपाठे प्रवर्ग्यमन्त्रादावस्याध्यायस्य
(1.) दर्शनात् ॥ अथ मन्त्रार्थः । पञ्च यज्ञेषु लिङ्गोक्तदेवतानि । ऋचमृगूपां वाच-
महं प्रपद्ये प्रविशामि शरणं व्रजामि । यजुः यजून्मनः प्रविशामि । प्राणं प्रा-
णान्मनः सामं प्रपद्ये । चक्षुरिन्द्रियं श्रोत्रेन्द्रियं च प्रपद्ये । वागादिग्रहणं सप्तदशा-
वयवोपलक्षणम् सप्तदशावयवं प्रज्ञापतेर्लिङ्गं प्रपद्ये इत्यर्थः त्रयीविद्यां लिङ्गश-
रीरं च प्रपन्नं प्रवर्ग्यो न नाशयेदिति भावः ॥ तथा वागिन्द्रियमोज्ञो मानसं ब-
लं धार्यम् पुनरोज्ञोग्रहणाहारीरं च बलम् प्राणापानौ उक्तासनिश्चासवायू च ए-
ते सह एकीभूताः सन्तो मयि वर्तन्ते । अतोऽपि प्रवर्ग्योऽस्मान्न हन्तीति भावः
॥ १ ॥

यन्मे हिद्रं चक्षुषो हृदयस्य मनसो वातितृष्णं बृहस्पतिर्मे तदधातु ।

शं नो भवतु भुवनस्य यस्यतिः ॥ २ ॥

बृहस्पतिदेवत्या पङ्क्तिः । मे मम चक्षुषः चक्षुरिन्द्रियस्य यत् हिद्रमवखण्डनं
ज्ञातम् प्रवर्ग्याचरणेन (2.) । हृदयस्य बुद्धेर्वा यत् हिद्रं ज्ञातम् । मनसो वा यत्